

Vastaus Eva Tawasolin ja 11 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaa auttamaan sodan uhreja

VD/2671/00.02.00.03/2022

RV/MH/SI/LK/ML-L/MV/PN-M/MT/JT

Eva Tawasoli sekä 11 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuustotyöjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Venäjä aloitti 24.2.2022 hyökkäyssodan Ukrainaan. Sotaa on jo nyt paennut joidenkin arvioiden mukaan yli 300 000 ihmistä. YK:n arvioiden mukaan Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa voi aiheuttaa jopa usean miljoonan ihmisen pakolaisaallon. Suurin osa pakolaisuudesta tulee kohdistumaan Ukrainan EU-rajanaapureihin, mutta niiden kantokyky on rajallinen. Siksi on erittäin todennäköistä, että pakolaisia tulee muiden Euroopan maiden ohella myös Suomeen. Suomen valtio on varautunut auttamaan turvaa hakevia ihmisiä. Vantaa on suurena ja kansainvälisenä suomalaiskaupunkina keskeinen toimija turvaa hakevien auttamisessa.

Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että Vantaa lisää kyvykkyyttään auttaa turvaa hakevia ihmisiä, jotka ovat konfliktien takia joutuneet pakolaisiksi. Kyvykkyyttä voidaan parantaa esimerkiksi kasvattamalla vastaanottoilojen kapasiteettia ja varautumalla henkilöstö- ja sosiaali- ja terveyspalvelutarpeisiin. Esitämme myös, että Vantaa indikoi olevansa varautunut ottamaan vastaan ukrainalaisia turvapaikanhakijoita osana kansallista päätöksentekoa, mikäli pakolaiskriisi syvenee ukrainassa. Lisäksi Vantaan tulisi auttaa konflikteja pakenevia vastaanottamalla kiintiöpakolaisia. Vantaan tulee huolehtia riittävästä ja kattavista kotoutuspalveluista. Vantaa voi myös tarjota nykyistä enemmän kotikuntapaikkoja oleskeluluvan saaneille.”

Kaupunginvaltuusto 28.2.2022 § 16

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Sosiaali- ja terveystoimen toimiala sekä kaupunkistrategian ja johdon toimiala toteavat yhteisenä vastauksenaan seuraavaa:

Kaupungin häiriötilannejohtoryhmä kokoontuu säännöllisesti seuraamaan ja koordinoimaan tilannetta ja tekemään tarvittavia linjauksia. Kaupungille perustettiin nopeasti Tilannekuva Ukraina -ryhmä, joka koordinoi operatiivista toimintaa. Toimenpiteitä suunnitellaan ja toteutetaan poikkihallinnollisesti. Työryhmiä toimii hätämajoituksen järjestämiseksi, vapaaehtoistyön koordinoimiseksi, työllisyysasioiden koordinoimiseksi sekä maahantuloon varautumiseksi lentokentällä. Vantaan edustajia on mukana useissa valtakunnallisissa, alueellisissa ja kaupunkiryhmissä. Kaupungin toiminnot ja työryhmät raportoivat tilanteesta säännöllisesti, ja johtokeskus kokoaa tilannekuvaraportin häiriötilannejohtoryhmälle. Tietoja tilanteen johtamiseksi saadaan myös valtakunnallisista raporteista.

Vantaan kaupunki on halunnut osoittaa tukensa ukrainalaisille tässä erittäin surullisessa ja järkyttävässä tilanteessa, ja kaupunki on päättänyt avustaa Ukrainan valtiota ja sen kansalaisia 150 000 eurolla

sodasta aiheutuvien humanitaaristen ongelmien lieventämiseksi (Vantaan kaupunginvaltuusto 28.2.2022 § 3). Rahallisen avun perillemeno varmistettiin jakamalla se luotettaville järjestöille: Unicef (50 000 euroa), Suomen Punainen Risti (50 000 euroa) ja UN Women (50 000 euroa).

Sotaa pakenevat ukrainalaiset saavat EU:n päätöksen mukaisesti tilapäisen suojelun ja tätä kautta oleskeluluvan. Tilapäistä suojelua saavat eivät saa pakolaistatusta tai kuntapaikkaa (tilanne toukokuussa 2022). Vaikka he eivät ole turvapaikanhakijoita, on heidän oikeutensa saada majoitus-, sosiaali- ja terveyspalveluita sekä taloudellista tukea laajuudessaan sama kuin turvapaikanhakijalla. Näitä palveluita ja tukia antaa vastaanottokeskukset maahanmuuttoviraston (Migri) vastatessa keskusten toiminnan rahoittamisesta sekä valvonnasta.

Valtakunnallisesti tarkasteltuna on nykyinen vastaanottokeskusten tarjoama kapasiteetti riittävä. Maahanmuuttovirasto seuraa tilannetta jatkuvasti ja lisää tarpeen mukaan kapasiteettia laajentamalla nykyisten vastaanottokeskusten kapasiteettia tai perustamalla uusia keskuksia.

Vantaan kaupunki on varautunut perustamaan hätämajoitusta tarjoavan vastaanottokeskuksen Korson koulun kiinteistöön. Hätämajoitustoiminnalle ei kuitenkaan ole tällä hetkellä tarvetta, koska vastaanottokeskusten majoituskapasiteetti riittää vastaamaan tilapäistä suojelua saavien vastaanottotarpeisiin. Tilanne voi muuttua, joten Maahanmuuttovirasto (Migri) on pyytänyt kuntia ylläpitämään hätämajoitusvarautumista siinä laajuudessa, ettei kuitenkaan tilojen muutostöitä, kalustehankintoja, työntekijärekrytointeja tai muita kustannuksia aiheuttavia toimenpiteitä toteuteta.

Vantaan sosiaali- ja terveydenhuolto toimii lakisääteisten tehtäviensä mukaisesti Ukrainan pakolaistilanteessa. Toiminta pohjautuu lainsäädäntöön ja kaupungin valmiussuunnitelmaan. Viranomaiset seuraavat aktiivisesti tilanteen kehittymistä. Auttamistoimia koordinoidaan hallitusti eri hallinnonalojen välillä (Kuntainfo 11.3.2022 / Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut Ukrainasta tulleeille henkilöille). Tiivistä yhteistyötä toteutetaan myös muiden viranomastahojen sekä eri järjestötoimijoiden kanssa. Varautuminen tehdään ajantasaisen tilannekuvan perusteella. Tilapäisen suojelun tarpeessa olevien sosiaali- ja terveyspalvelut kuuluvat vastaanottokeskusten vastuulle, joten tämän tarpeessa olevia ihmisiä ohjataan ensisijaisesti hakeutumaan vastaanottokeskusten palvelujen piiriin. Ohjausta toteutetaan heti lentokentällä jaettavan infokirjeen avulla sekä opastamalla tulijoita Migrin lentokentän palvelupisteeseen. Vantaalla avautui 11.4.2022 Ukraine Help Center Vantaa, jossa tulijat saavat ohjausta, neuvontaa, kohtaamista sekä tarvittaessa aineellista apua. Help Center –toiminta toteutetaan kuntalaispalvelujen ja MLL Uudenmaan piirin yhteistyössä.

Vantaa on mukana ja aloitteellisena useissa yhteistyömuodoissa. Myös kuusi suurinta kaupunkia ovat vahvistaneet yhteistä koordinaatiotaan tilanteessa, ja kaupunkien edustus kokoontuu säännöllisesti tarkastelemaan tilannetta ja tekemään tarvittavia yhteisiä linjauksia.

Kaupunginhallitus 8.8.2022 § 14

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa Eva Tawasolille sekä 11 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Eva Tawasolin ja 11 muun valtuutetun aloite Vantaa auttamaan sodan uhreja

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja va. Mirja Varis, p. 050 303 6691

terveyspalvelujen johtaja va. Piia Niemi-Mustonen, p. 050 312 1774

projektipäällikkö Lauri Karjalainen, p. 040 070 3936

turvallisuuspäällikkö Markus Hammarström, p. 0406109850

yhteyspäällikkö Susanna Issakainen, p. 050 318 1622

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi